

L'independentisme reforça la majoria i salta per primer cop el mur del 50%

La suma d'ERC, Junts, CUP i PDECat, que queda fora del Parlament, supera la meitat dels vots emesos i aplega 74 escons en plena redefinició del procés

Nit electoral de Junts per Catalunya. | Carlos Baglietto

En les pitjors circumstàncies -pandèmia, desunió estratègica i relació malmesa entre socis de Govern-, l'independentisme ha reeditat i reforçat la majoria absoluta al Parlament. Ho ha fet amb la participació més baixa de la història -només un 53% de ciutadans s'han acostat a les urnes-, amb unes eleccions fixades pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) i el record viu, encara, dels fets de la tardor del 2017. La suma entre ERC, Junts i la CUP supera en escons -74- i percentatge de vot -prop del 51%- els resultats del 21-D, i veu alterades les majories internes, amb els republicans com a favorits -sempre que l'independentisme construeixi una majoria operativa- per ocupar la presidència. La frontera de la meitat més u dels vots s'ha superat gràcies, també, al PDECat, malgrat que els postconvergens no tinguin cap escó.

El percentatge més elevat aconseguit per l'independentisme era fins ara el registrat en les eleccions europees del 2019. Junts i ERC hi van obtenir el 49,84% dels sufragis gràcies als 1,7 milions de vots registrats per Oriol Junqueras i Carles Puigdemont. L'expresident es va imposar amb claredat, en aquella ocasió. En els últims comicis al Parlament, els tres partits partidaris de la República catalana van assolir la xifra de 2,07 milions de vots, un 47,5% del total. Els 70 escons aconseguits per Junts, els republicans i la CUP van deixar en paper mullat la victòria

d'Inés Arrimadas, aconseguida sota l'influx de la declaració d'independència i l'aplicació immediata de l'article 155.

Aquesta vegada, si la negociació que s'obrirà en els propers dies prospera, el triomf de Salvador Illa tampoc servirà per construir una majoria alternativa. Són tres eleccions consecutives amb majoria independentista clara en escons -72, 70 i 74 escons en els últims tres comicis-, una tendència rocosa que difícilment legitimarà emprendre accions unilaterals en el curt termini -només Junts les ha defensat explícitament en el programa, sempre condicionades a la negativa de l'Estat a negociar-, però que suposa de nou un missatge a la Moncloa. Pedro Sánchez ho ha fiat tot a l'efecte Illa, capaç d'imposar-se en vots però presoner d'una victòria estèril perquè no té socis suficients al Parlament.

[youtube1x1]<https://www.youtube.com/watch?v=KRMIYEM86ts>[/youtube1x1]

La participació ha suposat un llast en el nombre absolut de vots independentistes, que ha vorejat els 1,5 milions. A les últimes eleccions, que van suposar un rècord de catalans acostant-se a les urnes, la xifra va superar els dos milions. Fins i tot dirigents constitucionalistes com Carlos Carrizosa, protagonista de la desfeta sense pal·liatiu de Ciutadans, ha lamentat el creixement del percentatge de vot independentista, tot i assenyalar que no existeix "majoria social" a favor de la República. El trio format per Pere Aragonès, Laura Borràs i Dolors Sabater ja està en contacte per com fer funcionar la majoria i per redefinir el rumb del procés, enrocant des de l'1-O.

S'ha vist en una campanya que no ha estat senzilla per a l'independentisme, marcada per l'evidència d'unes discrepàncies en forma i fons. Junts ha estat qui ha defensat amb més vigor el "mandat vinculant" de l'1-O i la reactivació de la declaració d'independència del 2017, que precisament no va desplegar qui lidera la seva llista de manera simbòlica, Carles Puigdemont. ERC ha buscat treure rèdit de l'aposta "pragmàtica" de la direcció, que passa per tornar a la casella del referèndum, posar l'accent en l'amnistia i garantir l'estabilitat -investidura i pressupostos- de Pedro Sánchez. La taula de diàleg empenirà una nova etapa després dels resultats d'aquesta nit.

De les discrepàncies a la negociació

El 50% dels vots, ja ho ha alertat Borràs, ha de tenir "conseqüències" en el rumb del Govern, per ara sense concretar. L'amnistia també jugarà un paper clau en l'equació d'Aragonès, que vol sumar els comuns a una fórmula de Govern que Junts rebutja de forma meridiana, perquè només vol partits independentistes a l'executiu. L'espectre dels consellers i conselleres que el favorit com a presidenciable voldrà incorporar pot topar amb reticències entre l'equip de Puigdemont i el de Junqueras, que defensen calendaris i moviments diferents per fer avançar el procés en la propera legislatura.

Les discrepàncies entre les dues formacions, que governen Catalunya des de principis del 2016, no han estat mai tan evidents com en aquesta legislatura. La investidura fallida de Puigdemont, la suspensió dels diputats processats pel Suprem, la reacció a la sentència del Suprem, la pèrdua de l'acta de diputat de Quim Torra i la gestió de la pandèmia han estat els cinc eixos al voltant dels quals han orbitat les pugnes entre Junts i ERC, dues formacions que es miren de reüll de manera permanent. L'ambient caldejat s'ha reflectit en els llibres de memòries del líder de Junts: el primer volum es va publicar tot just quan Puigdemont i Junqueras van reprendre el contacte, el mes de juliol. Les cicatrius de la tardor del 2017 encara són visibles, i no desapareixeran.

La CUP s'ha desmarcat del rumb del Govern -ja no va aprovar els pressupostos del 2020, validats amb l'abstenció dels comuns en plena primera onada- i, de fet, ha demanat un vot de càstig cap a les dues principals formacions independentistes. Els anticapitalistes tornen a tenir a les seves mans el futur de la legislatura, i tant Junts com ERC els volen al Govern. Els de Puigdemont encara recorden el paper de la CUP en la investidura fallida de Jordi Turull a les portes de ser empresonat novament per ordre del Suprem, i aspiren a que agafin responsabilitat després de cinc anys influint des de fora en les grans decisions, com ara el referèndum o l'adeu

d'Artur Mas. Un Mas que aquest cop ha vist com el seu partit, el PDECat, ha quedat fora del Parlament. L'enèsim efecte del procés en un sistema de partits sotmès a un terratrèmol constant.

[eleccionscat2021]CA09[/eleccionscat2021]

[plantillaeleccions]